

CP ACADEMIE – DE ICC CURSUS

INLEIDING

De ICC cursus richt zich op de aanstaande cultuurcoördinator (ICC). ICC'er is geen functie binnen het primair onderwijs maar kan worden aangemerkt als een leerkracht met bijzondere taken. Het is wenselijk als de ICC een stabiele factor is binnen het team. Hij of zij moet het schoolteam kunnen enthousiasmeren voor cultuureducatie en hier affiniteit mee hebben. De ICC schrijft het cultuurbeleidsplan en heeft een spilfunctie op school. Het is wenselijk als er op school- of stichting niveau een situatie wordt gecreëerd waarin de aankomend ICC zo goed als mogelijk wordt gefaciliteerd voor het volgen van de cursus en het terugkoppelen en implementeren van de resultaten van de cursus op school.

DOELEN

1. Het leveren van een structurele bijdrage aan de implementatie van cultuureducatie op school en daarmee aan de ontwikkeling van het kind
2. Het definiëren van een plek voor cultuureducatie in het curriculum van de school
3. Het aanreiken van inzicht en vaardigheden om eigen keuzes te maken bij de ontwikkeling van cultuureducatie en het invullen van de plek voor cultuureducatie op school
4. Het aanreiken van vaardigheden om deze keuzes te vertalen in een eigen cultuurbeleidsplan en cultureel actieplan
5. Het leggen of versterken van een fundament voor een netwerkstructuur waarin cultuur coördinatoren elkaar ontmoeten
6. Het leggen of versterken van een fundament voor een duurzame samenwerking tussen scholen en culturele instellingen, vrijwilligers, partners en/of experts.

RESULTATEN

1. De plek van cultuureducatie op school is bekend
2. ICC'er en team weten hoe ze vorm geven aan deze aanpak
3. ICC'er en team kunnen vragen stellen vanuit deze aanpak
4. ICC'er en team weten de weg in het culturele veld
5. Er is een lesactiviteit uitgewerkt met een culturele expert
6. Er is een cultuurbeleidsplan met de onderdelen inleiding, onderwijs, omgeving, visie op cultuureducatie, plek van cultuureducatie, cultuureducatie doelen, programma cultuureducatie, cultureel netwerk, rollen, ontwikkelrichting
7. Er is een alinea voor schoolplan/schoolontwikkelingsplan/schoolgids
8. Er is een routing voor het organiseren van cultuureducatie

INHOUD

Als toekomstig cultuur coördinator werk je als spil aan een ontwikkeling binnen je school. Die ontwikkeling wordt gekenmerkt door het zoeken van een plek voor cultuureducatie op school. Zeer regelmatig zal je daarom zaken terugkoppelen aan je directeur of je team. Draagvlak creëren is niet iets wat je in de cursus leert, maar iets dat zonder uitzondering noodzakelijk is voor de ontwikkeling die je op school gaat voeren.

Je werkt daarnaast aan je eigen professionalisering. Onder jouw leiding wordt een visie op cultuureducatie gedefinieerd of aangescherpt, wordt in het verlengde daarvan een plek voor cultuureducatie gezocht, wordt een plan van aanpak en programma gemaakt en wordt dit alles in een cultuurbeleidsplan bij elkaar gezet. De komende jaren wordt daar vervolgens mee en aan gewerkt, en wordt dit geëvalueerd en bijgesteld. Daarom wordt in de cursus ruimschoots aandacht besteedt aan de vaardigheden die van belang zijn om als cultuur coördinator goed te kunnen functioneren. De competenties van een ICC en het reflecteren daarop komen expliciet terug in de diverse sessies, individuele gesprekken en huiswerkopdrachten.

In het eerste deel van de cursus krijg je een beeld van wat cultuureducatie is, welke ontwikkelingen er binnen het veld zijn en gaan we in op visie en beleid. Vervolgens staat het zoeken naar een plek voor cultuureducatie centraal. Inherent daaraan komt het scenario hoe cultuureducatie wordt ingezet op school aan de orde. In dit deel wordt een gesprek met de directeur gepland. Ook staan we stil bij de eigen beleving van cultuureducatie en de competenties van de ICC'er.

In het tweede deel gaan we in op de concretisering van de visie en plek. We werken aan een (meerjaren) actieplan en programma, gaan in op rollen en jullie cultuureducatie op school concreet gaan organiseren. Vervolgens gaan we in op het vormgeven van de samenwerking met het cultureel veld. We hebben ook aandacht voor het volgen, borgen en evalueren van activiteiten. Aan het einde van de cursus presenteer je de nieuwe werkwijze aan je team.

HUISWERK

Na elke sessie volgen opdrachten en bronnen om thuis of op school uit te werken. De opdrachten dragen bij aan het realiseren van het cultuurbeleidsplan. Ze staan allemaal in het teken van jullie ontwikkeling. Afstemming met collega's en/of directie zal daarom zeer regelmatig terugkomen. Alle opdrachten staan op de SIEN Academie.

HET CULTUURBELEIDSPLAN

Centraal in de cursus staat het schrijven van een cultuurbeleidsplan. Tijdens de verschillende sessies wordt je hier uitdrukkelijk en uitvoerig in gecoacht. De sessies en huiswerkopdrachten zorgen voor informatie die direct kan worden opgenomen in het plan. Er is tevens een aparte individuele sessie voor het beleidsplan opgenomen in het cursusprogramma. Ten alle tijden is het mogelijk om je te richten tot de Helpdesk.

PORTFOLIO

Tijdens de gehele cursus werk je aan je vaardigheden met betrekking tot "leren vraaggericht werken". We starten een leerproces waarin je leert hoe je je vragend opstelt tegenover cultureel partners. Concreet doen we dat door het uitwerken van een co-creatie in de klas. Elke sessie staan we stil bij de voortgang en de tegenslagen die dit proces van samenwerken met zich meebrengt. Elke sessie staan een aantal competenties centraal, waarop je individueel en samen reflecteert. Je vorderingen hou je bij in je persoonlijk logboek.

MATERIAAL

We maken gebruik van de SIEN Academie. Materialen, documenten, tools, instrumenten, achtergrondinformatie, inspiratie zijn hier te downloaden.

TIJDSINVESTERING

De cursus bestaat uit 5 plenaire sessies van ongeveer 3 uur (totaal 15 uur), 2 schoolsessie van ca. 1 uur (totaal 2 uur) en 4 individuele sessies van ongeveer 2 uur (totaal 8 uur). In totaal zijn er 10 sessies. Naast de contacturen moet rekening worden gehouden met hetzelfde aantal uren studie en voorbereiding. De totale studielast bedraagt ca. 50 uur.

HELPDESK

Voor alle vragen is er de SIEN ICC trainingen helpdesk. De helpdesk is te bereiken via:

e-mail: mailen kan naar info@bij sien.nl
live-chat: via Skype (bijSIEN) en/of FaceTime (06-42375238)
telefoon: 06-42375238
whatsapp: 06-42375238
Facebook: <http://www.facebook.com/BijSien>
Twitter: @bij_sien

OVERZICHT VAN DE BIJEENKOMSTEN

- Sessie 1. Plenaire sessie (start): waarom cultuureducatie?
- Sessie 2. Plenaire sessie: het cultuurbeleidsplan
- Sessie 3. Individuele sessie: visie en uitwerking op maat van school (directeur en ICC)
- Sessie 4. Plenaire sessie: organisatie & financiën. Stippel je route uit.
- Sessie 5. Individuele sessie: programma vormgeven / voorbereiding teamsessie
- Sessie 6. Schoolsessie (teamsessie): presentatie nieuwe aanpak aan het team
- Sessie 7. Plenaire sessie: cultureel netwerk & evalueren
- Sessie 8. Individuele sessie: afronden beleidsplan / voorbereidingen teampresentatie.
- Sessie 9. Schoolsessie (teamsessie): presentatie cultuurplan aan het team
- Sessie 10. Plenaire sessie: slotsessie

BIJEENKOMSTEN IN BEELD

Sessie 1: waarom cultuureducatie?

Soort: plenaire sessie

Duur: ca. 3 uur.

Agenda:

1. Toelichting van de cursus en materialen
2. Inventarisatie verwachtingen.
3. Toelichting cultuurbeleidsplan
4. Toelichting portfolio
5. Toelichting sessie 1
6. Toelichting cultuureducatie in het primair onderwijs (begrippen, disciplines, invalshoeken, kerndoelen, ontwikkelingen, beleid, 21^e eeuw, m.i., creativiteit)
7. Toelichting relevante ontwikkelingen (cultuureducatie met kwaliteit, cultuur in de spiegel)
8. Zelf aan de slag: activiteit opzetten met cultureel expert
9. Toelichting huiswerk
10. Stilstaan bij portfolio (individuele reflectie)
11. Evaluatie van de sessie, gelegenheid tot het stellen van vragen.

Huiswerk:

1. Tijdens sessie 1 is met een cultureel expert een vraag voor een culturele activiteit geformuleerd. Een creatief expert gaat met de vraag aan de slag. Voor het uitwerken van een zo concreet mogelijke vraag en een passend antwoord hebben de creatieve expert en ICC-er contact. Samen met een creatief expert voer je de activiteit uit in de eigen klas en evalueer je.
2. Plan:
  - gesprek met directeur
  - teamsessie
  - teampresentatie
3. Zoek alle documenten die jullie al hebben op het gebied van cultuureducatie, bijvoorbeeld een oude visie of cultuurbeleidsplan
4. Lees:
  - het format beleidsplan
  - Dossier ICC hoofdstukken 1-7 en 14-15
  - Hard(t) voor Cultuur hoofdstuk 4
5. Leg de reflectie op je handelen vast in je logboek

Sessie 2: het cultuurbeleidsplan

Soort: plenaire sessie

Duur: ca. 3 uur.

Agenda:

1. Toelichting op de bijeenkomst
2. Bespreking huiswerk
3. Bespreking co-creaties
4. Introductie op visie en plek voor cultuureducatie (in relatie tot onderwijskundig/pedagogisch beleid)
5. Toelichting over het cultuurbeleidsplan (opbouw, hoe werken we eraan)
6. Toelichting huidig en gewenst scenario (Scenario's, Nulmeting, Kompas Cultuuronderwijs)
7. Toelichting plek voor cultuureducatie (inbedding in het curriculum)
8. Toelichting doelen voor cultuureducatie
9. Brainstormoefening cultuureducatie aanhaken in het curriculum
10. Stilstaan bij portfolio (individuele reflectie)
11. Evaluatie van de sessie, gelegenheid tot het stellen van vragen en reflectie op voortgang van het proces in relatie tot de verwachtingen voorafgaand aan de cursus.

Huiswerk:

1. Bespreek de resultaten van de brainstormoefening met je collega's. Schrijf de reacties op als basis voor het gesprek met de directeur.
2. Schrijf de onderdelen 'inleiding', 'onze school' en 'ons onderwijs' in het cultuurbeleidsplan. Maak in concept het onderdeel 'Onze visie'.
3. Lees:
  - Dossier ICC hoofdstukken 3, 8-12 en 21-24
  - Lees meer over de actuele gelden voor cultuureducatie op de site van het LKCA: www.lkca.nl/primair-onderwijs/subsidies-en-andere-geldzaken
4. Reminder:
  - Plan het gesprek met directeur
  - Plan een eerste en een tweede teamsessie

Sessie 3: visie en uitwerking op maat van de school

Soort: individueel, gesprek met ICC en directeur

Duur: ca. 2 uur.

Agenda:

1. Huidige situatie
2. Visie, op basis van het door de ICC opgestelde concept
3. Kansen om te integreren
4. Gewenste situatie en plek
5. Verdere stappen om dit te realiseren: plan van aanpak, rollen, taakverdeling, draagvlak en budget
6. Bespreking huiswerk (met ICC)

Huiswerk:

1. Inventariseer wat jullie nu al aan cultuureducatie doen en wat je nog mist, gelet op de plek voor cultuureducatie die uit het gesprek is gekomen.
2. Maak een kader/aanpak voor een teamsessie. Stel zo concreet mogelijk op wat de insteek van de teamsessie moet zijn en stuur je vraag op naar de trainer. Verwerk de resultaten van het gesprek met de directeur.
3. Schrijf de onderdelen 'onze visie' (definitief), 'onze plek voor cultuur' en 'onze cultuureducatie doelen'
4. Zoek de resultaten van de nulmeting van jullie school en geef aan in hoeverre jullie op dit moment nog op deze manier werken.
5. Lees hoofdstuk 13-18 uit het dossier ICC
6. Leg de data voor de beide teamsessies definitief vast.

Sessie 4: organisatie en financiën: stippel je route uit

Soort: plenaire sessie

Duur: ca. 3 uur.

Agenda:

1. Toelichting op de bijeenkomst
2. Bespreking huiswerk
3. Bespreking co-creaties
4. Delen uitkomsten schoolgesprekken
5. Toelichting budgetteren en begroting (hoe stel je een begroting op, hoe verdeel je budget, additionele middelen zoeken)
6. Oefenen met budgetteren en begroten
7. Toelichting competenties, rolverdeling en draagvlak (ICC-team-directie)
8. Werksessie in deelgroepen: stippel je route uit (plan van aanpak, organisatie, rolverdeling)
9. Kijk in de toekomst: inventarisatie van waar we nu staan en wat nodig is om concreet vorm te geven aan de nieuwe aanpak
10. Stilstaan bij portfolio (individuele reflectie)
11. Evaluatie van de sessie, gelegenheid tot het stellen van vragen en reflectie op voortgang van het proces in relatie tot de verwachtingen voorafgaand aan de cursus.

Huiswerk:

1. Schrijf de onderdelen 'huidige situatie', 'gewenste situatie', 'plan van aanpak', 'organisatie' en 'begroting' en verwerk ze in het kader voor de teamsessie.
2. Maak een overzicht van culturele partners in de buurt van de school

Sessie 5: programma vormgeven / voorbereiding teamsessie

Soort: Individuele sessie

Duur: ca. 2 uur

Agenda:

Op de agenda staat het vormgeven van het concrete programma voor (het eerste jaar van de nieuwe aanpak) naar aanleiding van de inventarisatie cultuureducatie of het voorbereiden van de teamsessie. Afhankelijk van het proces van de cursist en school. Werksessie met de trainer. Als laatste wordt stilgestaan bij het portfolio.

Huiswerk: voorbereiding teamsessie (naar aanleiding van sessie 5).

Sessie 6: teamsessie 1

Soort: schoolsessie

Duur: ca. 1 uur

Agenda:

Op de agenda staat de nieuwe aanpak, zoals voorbereid door de ICC en besproken in het gesprek met de directeur. In een creatieve presentatie wordt het team meegenomen in de nieuwe aanpak en worden daarna de praktische gevolgen besproken.

Huiswerk:

1. Verwerk waar nodig de resultaten van de sessie in je cultuurbeleidsplan. Maak het onderdeel 'Korte en lange termijn acties'. Stuur het beleidsplan op naar de trainer.
2. Bezoek de website van de gasten bij sessie 6.
3. Verzin een vraag voor een culturele activiteit naar aanleiding van jullie nieuwe aanpak en plek
4. Laat weten over welk soort culturele activiteit je graag inspiratie wilt.
5. Lees hoofdstuk 13, 19, 20 en 25 van Dossier ICC

Sessie 7: cultureel netwerk & evalueren

Soort: plenaire sessie

Duur: ca. 3 uur.

Agenda:

1. Toelichting op de bijeenkomst
2. Bespreking huiswerk
3. Bespreking co-creaties
4. Toelichting op het opzetten van je cultureel netwerk (vinden van creatieve experts, vrijwilligers, collega's, voorbeelden, uitwisselen met collega's)
5. Inspiratie voor culturele activiteiten (op vraag van deelnemers)
6. Speed date met gasten uit het cultureel veld
7. Talentenspel en Talentenmuur (roulerend) met gasten uit het cultureel veld
8. Toelichting op evalueren en borgen (wie, hoe vaak en naar aanleiding van welke indicatoren?)
9. Bespreken van Bink – instrument voor het volgen van cultuureducatie.
10. Stilstaan bij portfolio (individuele reflectie)
11. Evaluatie van de sessie, gelegenheid tot het stellen van vragen en reflectie op voortgang van het proces in relatie tot de verwachtingen voorafgaand aan de cursus.

Huiswerk:

- Verwerk de suggesties van de trainer over het cultuurbeleidsplan
- Laat het cultuurbeleidsplan vaststellen en neem een samenvattende alinea op in het schoolplan.
- Zet een kader voor de eindpresentatie op. Gebruik het document 'Voorwaarden en Richtlijnen Presentatie Cultuurplan.'

Sessie 8: afronden beleidsplan / voorbereiden teampresentatie

Soort: individuele sessie

Duur: ca. 2 uur

Agenda:

Op de agenda staat een coaching sessie met betrekking tot het vormgeven van de presentatie en het zetten van de laatste puntjes op de i met betrekking tot het cultuurbeleidsplan. De laatste vragen worden gesteld en de presentatie wordt doorgenomen.

Huiswerk: maak de presentatie af en oefen hem met een collega.

Sessie 9: teamsessie 2

Soort: schoolsessie

Duur: ca. 1 uur

Agenda:

Op de agenda staat het cultuurbeleidsplan. De ICC presenteert aan het team op een creatieve wijze. Maak gebruik van tips, filmpjes en/of energizers die tijdens de cursus aan bod zijn gekomen. Licht ook toe wat dit betekent voor het team en vanaf wanneer jullie op de nieuwe manier aan de slag gaan.

Huiswerk:

- Verwerk de laatste reacties van het team in het plan van aanpak.
- Bereid de uitwisseling in de laatste sessie voor

Sessie 10: slotsessie

Soort: plenaire sessie

Duur: ca. 3 uur.

Agenda:

1. Toelichting op de bijeenkomst
2. Terugblik op de cursus, eventuele losse eindjes
3. Uitwisselen van ervaringen en een creatieve presentatie van producten die uit co-creaties 0.0 zijn gekomen, de plekken en plannen en de reacties van het team
4. Eindreflectie op de eigen ontwikkeling en verworven vaardigheden, aan de hand van portfolio
5. Eindreflectie op het doorlopen proces in relatie tot de verwachtingen voorafgaand aan de cursus
6. Tips en tops over de cursus (evaluatie)
7. Ludieke uitreiking certificaten met een persoonlijke noot
8. Afsluiting